

2. I tillegg til støy fra selve transformatorene kan det komme lyd fra eventuelt utstyr i forbindelse med kjøling av disse. Kjøling av Lnetts transformatorer skjer normalt ved naturlig ventilasjon gjennom ristene. Transformatorene har imidlertid en reserveløsning i form av vifter. Avhengig av viftestørrelse og hastighet kan støynivået øke i situasjonene når disse er i drift. Datablad for vifter og transformatorer viser at totalnivået når vifter er i drift muligens kan øke med rundt 5 dB sammenlignet med situasjon uten.
3. Viser til punkt 4.3

4.3 Målsetting ved prosjektering av ny stasjon

Selv om man tilfredsstiller kravet på $L_{pA,eq} \leq 43$ dB er det erfaringsmessig stor risiko for sjenanse fra denne type støy. For å øke sikkerhet mot sjenanse fra transformatorstasjoner i regionalnettet bør støyen også vurderes opp mot klasse C krav i NS 8175, selv om dette i utgangspunktet er ment for mindre nettstasjoner.

Vi vil derfor *anbefale* at man tilstreber en *målsetting* om at støynivået ved nærmeste bolig ligger ned mot og aller helst under $L_{pA,eq} = 30$ dB. I tillegg til krav i T-1442 vurderes støynivået ved boliger også opp mot denne mer ambisiøse målsettingen.

4. Viser til punkt 7

7 Andre støykilder, usikkerhet og mulige tiltak

Kjøling av denne type transformatorer skjer normalt ved naturlig ventilasjon. Transformatorer kan imidlertid også ha vifter som vil kunne benyttes til kjøling ved behov. Viftene vil kobles trinnvis inn alt etter belastning på transformator og vil typisk være i drift i kalde perioder når strømforbruket er størst. Støy fra viftene er ikke tatt med i beregningene. Avhengig av viftestørrelse og hastighet kan støynivået i situasjonene når disse er i drift øke. Datablad fra andre vifter og transformatorer viser at totalnivået når vifter er i drift muligens kan øke med rundt 5 dB sammenlignet med situasjon uten. Erfaringsmessig kan også rentonepreget (med tilhørende skjerpning av støygrenser) fra transformatorstasjonen da bli maskert, slik at man i situasjon med vifter i drift kan akseptere 5 dB høyere nivå enn i situasjon uten vifter i drift.

Viftene er kun i drift i begrensede perioder. Ved prosjektering av de enkelte stasjonene må man likevel sette krav også til støy fra viftene, slik at man unngår at støynivået stiger betydelig i de situasjonene disse er i drift. Viftestøy er imidlertid normalt ikke rentonepreget, og man kan derfor vurdere hvorvidt støygrensen skal skjerpes for situasjon med vifter i drift dersom disse er hovedstøykilde.

Vurderingene i denne rapporten har for øvrig ikke tatt med støy fra kilder som ventilasjon av bygningen utover transformatornisjer, varmepumper eller tilsvarende. Ved prosjektering av bygget må eventuelle slike kilder også vurderes og prosjekteres slik at de tilfredsstiller krav til støy fra tekniske installasjoner.

5. Viser til punkt 8.3

8.3 Ny transformatorstasjon

Vedlegg 2 viser støyutbredelsen i 4 m høyde for situasjonen med én 50 MVA transformator som har garantert støynivå på høyst 55 dB. I tillegg til støyutbredelse er også høyeste nivå ved fasade på omkringliggende bygninger presentert.

Beregningene viser at støynivået vil bli vesentlig lavere enn med dagens stasjon. Støynivået i Solborbeien 13 synker med 18 dB. Også ved øvrig bebyggelse reduseres nivået betydelig. For eksempel reduseres nivået ved blokkene i Tennisveien med rundt 14 dB.

I ny situasjon vil ingen boliger få støynivå over krav i T-1442. De nærmeste blokkene i vest vil få støynivå som er 9 dB lavere enn grenseverdien gitt i T-1442 og i Solborgveien er nivået 6 dB lavere enn grenseverdien.

Nivået ligger imidlertid 4 - 7 dB over vårt anbefalte prosjekteringsmål på 30 dB for nye stasjoner.

For at støynivået fra stasjonen skal komme ned rundt anbefalingen vil det dermed være nødvendig å redusere støynivået med rundt 5 dB. For å oppnå en slik kan følgende tiltak vurderes:

- Absorbenter i transformatornisjer
- og/eller
- Lydfeller på åpningsrister

L-nett oppgir at 34 dB er innenfor uten å komme med tiltak om utbedring, selv om målet er satt til maksimalt 30 dB. Vil påpeke at det er oppgitt 35 dB, og ikke 34 dB, i rapporten til Brekke og Strand. Jeg er ikke enig i at verken 34 eller 35 dB er innenfor og viser til rapport fra Brekke & Standpunktene 1-5, som viser til at nivået ligger for høyt. Tallene inkluderer ikke for vifter etc., se punkt 2, som viser at støynivået kan øke til 40 dB når vifter er i drift. Vifter vil måtte benyttes i perioder, selv om det ikke er spesifisert hvor ofte, og da vil lydnivået være hele 10 dB høyere enn målet som er fastsatt for prosjektet. Jeg savner mer konkrete tiltak for hvordan skjerminger planlagt. Jeg vil også bemerke at forebygging er enklere enn å begynne med tiltak etter at bygget er satt opp.

Noe forringet støysituasjon er uaktuelt for min del, som faktisk skal bo der. Ikke vil dette bare forringe verdien på min bolig, men, som vist på kartet, vil støysituasjonen også påvirke store deler av bygget, faktisk på 3 sider av huset mitt, og da betyr det at også uteområdet som hage og terrasse påvirkes på et uakseptabelt nivå. Hage og terrasse er viktige rekreasjonsområder for oss som skal bo og leve der.

Med hilsen

Vibecke Stokka 15/7-2025

Vibecke Stokka
Solborgveien 10